

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فقہ میسر

(جید - دوم)

بخش معاشرات و معاملات

مؤلف: استاد راشد حسین ندوی

مترجمان:

استاد عبدالرئوف مخلص - سید جمال الدین ہروی

سرشناسه	:	ندوی؛ راشد حسین
عنوان قراردادی	:	فقه المیسر (معاشرات و معاملات)
مشخصات نشر	:	تربت جام، شیخ الاسلام احمد جام، ۱۳۹۲
شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۲۴۷-۱۰۳-۴
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	فارسی
موضوع	:	فقه و احکام اهل سنت قرن
شناسه افزوده	:	عبدالرئوف مخلص، سیدجمال الدین هروی؛ مترجمان
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۰ ۲۰۴۱ ج ۳ ب ۱۱۹
رده بندی دیویی	:	۲۹۷/۲۱۱
شماره کتابشناسی ملی	:	۱۳۱۰۱ - ۹۰ م

* نام کتاب	:	فقه میسر (جلد دوم) معاشرات و معاملات
* مؤلف	:	استاذ راشد حسین ندوی
* مترجمان	:	عبدالرئوف مخلص، سید جمال الدین هروی
* ناشر	:	شیخ الاسلام احمد جام
* نوبت چاپ	:	اول ۹۲
* شمارگان	:	۳۰۰۰ نسخه
* قطع	:	وزیری
* صفحات	:	۳۶۶ ص
* قیمت	:	۸۵۰۰ تومان
* شابک	:	۹۷۸-۹۶۴-۲۴۷-۱۰۳-۴
* تلفن مرکز پخش	:	۰۵۲۸-۲۲۲۵۲۳۸ - ۲۲۲۴۴۷۱
حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر می باشد		

فهرست مطالب

۲۴	مقدمه مؤلف
۲۶	زندگینامه صاحب قدوری
۲۶	اسم و کنیه ایشان:
۲۶	تاریخ تولد و پرورش ایشان:
۲۶	تألیفات ایشان:
۲۶	چرا ایشان را قدوری می‌گویند؟
۲۶	تاریخ وفات:
۲۷	اهمیت کتاب مخیر القدوری از نظر احتیاف:
۲۸	زندگینامه صاحب تحفه
۲۸	اسم و نسب ایشان:
۲۸	سرزمین ایشان:
۲۸	اساتید و شاگردان ایشان:
۲۹	وفات ایشان:
۲۹	کتاب تحفه الفقهاء:
۳۰	مقدمه کتاب
۳۲	کتاب نکاح
۳۳	معنی نکاح:
۳۴	شروط نکاح:
۳۵	حکم نکاح به وسیله تلفن و موبایل:
۳۵	* باب محرمات *
۳۵	تحریم نکاح ۹ سبب دارد:
۳۸	* باب مهر *
۳۹	مهر مثل زن به چه کسانی مقایسه می‌شود؟
۳۹	معنی متعه:
۴۱	خلوت صحیح و موانع آن:
۴۱	مانع حسی:
۴۱	مانع شرعی:
۴۲	* باب ولی *
۴۲	ولایت در نکاح:
۴۲	اول: ولایت اجباری یا استبدادی

۴۳	دوم: ولایت نذیب و استحباب.
۴۳	نکاح دادن زن بدون اجازه اش:
۴۳	باکره حکمی:
۴۴	نکاح زن بدون ولی:
۴۴	در صورت غیاب ولی بلا فصل (نزدیک):
۴۴	غیاب منقطعه:
۴۵	باب کفالت
۴۵	کفالت در نسب، دین و مال معتبر است.
۴۵	احکام متفرقه متعلق به نکاح:
۴۶	وجوب قسمت نمودن بین زنان:
۴۷	کتاب شیر خوارگی
۴۷	احکام شیر خوارگی:
۴۷	رضاع:
۴۷	رضاع در اصطلاح شرع:
۴۸	مدت شیر خوارگی:
۴۸	کسانی که با شیر خوارگی حرام نمی‌شوند:
۴۸	کسانی که به وسیله شیر خوارگی حرام می‌شوند:
۴۹	بیان موضوع:
۴۹	در آمیختن شیر زن با چیزی دیگر:
۵۰	مسائل متفرقه مربوط به شیر خوارگی:
۵۱	چگونگی اثبات شیر خوارگی:
۵۲	کتاب طلاق
۵۳	طلاق چه کسی واقع می‌شود و طلاق چه کسی واقع نمی‌شود؟
۵۳	انواع طلاق:
۵۳	طلاق سنت:
۵۴	سنت در وقت و سنت در عدد:
۵۴	حکم زن یائسه و صغیره:
۵۵	طلاق بدعت:
۵۵	طلاق صریح و کنایه:
۵۶	همراه نمودن طلاق با وصفی از اوصاف:
۵۶	قسم دوم: طلاق کنایه است.

۵۶	کنايات بر سه قسم است:
۵۷	حالات نیز سه گونه است:
۵۸	تقسیم الفاظ کنايات به اعتبار رجعت و ینونت:
۵۸	طلاق به وسیله نامه و تلفن:
۵۹	* اضافه های طلاق *
۵۹	تعليق طلاق:
۶۰	الفاظ شرط:
۶۱	اختلاف زن و شوهر در وجود شرط:
۶۱	* استثناء طلاق *
۶۲	عدد طلاق ها:
۶۲	طلاق زنی که با وی تارت جسم و یرت نگرفته است:
۶۳	نسبت دادن طلاق به زمان یا مکان:
۶۳	* باب تفویض طلاق *
۶۵	* احکام طلاق رجعی، طلاق بتن و مرق مغلظ *
۶۵	طلاق رجعی:
۶۶	طلاق بانن:
۶۶	طلاق مغلظ یعنی طلاق سه گانه:
۶۷	* باب در بیان احکام ایلاء *
۶۷	معنی ایلاء:
۶۷	رکن ایلاء:
۶۸	حکم ایلاء:
۶۹	حکم عدم قدرت بر رجوع به زن:
۶۹	* در بیان احکام خلع *
۶۹	معنی خلع:
۶۹	احکام خلع:
۷۰	بدل خلع:
۷۱	فرق بین طلاق بر مال و خلع:
۷۱	معنی مبارات:
۷۲	* در بیان احکامظهار *
۷۲	تعریفظهار:
۷۲	حکمظهار:
۷۳	کفارةظهار:

۷۴	در بیان احکام لعان *
۷۵	تعریف لعان
۷۵	شروط لعان
۷۵	صفت لعان
۷۷	در بیان احکام فسخ نکاح به سبب عیب و غیر آن *
۷۸	فسخ به سبب ارتداد یکی از زوجین
۷۸	در بیان احکام عده *
۷۹	عده وفات
۷۹	عده طلاق
۷۹	عده موطوء
۷۹	مسائل متفرقه
۸۰	آنچه بر زن معده از احکام واجب است *
۸۰	معنی احکام
۸۰	کسانی که احکام بر آنها واجب است
۸۱	زمان مجاز برای بیرون آمدن از خانه شاهر
۸۲	ثبوت نسب *
۸۲	اکثر مدت حمل و اقل آن
۸۳	در بیان احکام نفقات *
۸۳	نفقه همسر
۸۳	نفقه چه وقت ساقط می شود؟
۸۴	امور مهم متعلق به زن و شوهر
۸۵	نفقه کودکان خردسال
۸۶	چه کسی به حضانت (سرپرستی) کودک سزاوارتر است
۸۶	چه وقت حق حضانت ساقط می شود؟
۸۷	نفقه پدر، پدر بزرگ و مادر بزرگ
۸۷	وجوب نفقه در صورت اختلاف دین
۸۸	نفقه اقارب دیگر
۸۹	کتاب ایمان (سوگندها)
۸۹	معنی ایمان
۹۰	انواع یمین
۹۰	نوع اول: سوگند غموس
۹۰	حکم این سوگند

۹۰	دوم: سوگند لغو.....
۹۱	حکم سوگند لغو.....
۹۱	سوم: سوگند منعقدہ.....
۹۱	حکم این سوگند.....
۹۱	الفاظ یمین (سوگند).....
۹۲	حکم سه نوع سوگند فوق.....
۹۳	صیغہ های سوگند.....
۹۳	حروف یمین (سوگند).....
۹۴	از مهمترین احکام.....
۹۶	استثناء در سوگند و.....
۹۷	در بیان احکام نذر.....
۹۷	معنی نذر.....
۹۷	برخی از مهمترین احکام نذر.....
۹۹	شروط نذر:.....
۹۹	کفارہ سوگند.....
۱۰۱	کتاب بیوع.....
۱۰۱	معنی بیع.....
۱۰۱	رکن بیع.....
۱۰۲	شرطهای بیع.....
۱۰۲	حکم بیع.....
۱۰۳	انواع بیع.....
۱۰۳	تعریف میبوعه و ثمن.....
۱۰۴	بعضی احکام بیع.....
۱۰۵	فروختن میوه بر شاخه‌ی درخت.....
۱۰۷	جواز استثناء در معامله میوه ها.....
۱۰۷	چه چیزی در جنس فروخته شده بدون ذکر آن، داخل می شود.....
۱۰۷	معامله فضولی.....
۱۰۷	تصرف در مال خریداری شده پیش از دریافت آن.....
۱۰۸	کم و زیاد کردن در مبلغ و جنس فروخته شده.....
۱۰۸	تعیین مدت برای پرداخت پول.....
۱۰۹	برخی آن چیزهای که فروختن آنها درست و با نادرست است.....

۱۰۹	حکم اهل ذمه در دار السلام
۱۰۹	حکم خیار شرط
۱۰۹	انواع خیار شرط
۱۱۰	حکم خیار مشروع
۱۱۱	ساقط شدن خیار
۱۱۱	احکام خیار رؤیت
۱۱۲	باب در بیان احکام خیار عیب
۱۱۲	تعریف عیب
۱۱۲	حکم عیب
۱۱۲	چه زمان رد کردن مال ساقط می گردد
۱۱۳	شرط پاک از عیب توسط فروشنده
۱۱۳	احکام معامله فاسد
۱۱۳	انواع معاملات فاسد
۱۱۵	بیع بر اساس شرط
۱۱۷	حکم معامله فاسد
۱۱۷	باب بیع مکروه
۱۱۸	برخی مثالهای بیع مکروه
۱۱۹	حکم بیع مکروه
۱۱۹	باب اقاله
۱۱۹	معنی اقاله
۱۱۹	حکم اقاله
۱۲۰	باب بیع مرابحه و تولیه
۱۲۰	برخی احکام بیع مرابحه و تولیه
۱۲۱	باب ربا (سود)
۱۲۲	معنی ربا
۱۲۲	انواع ربا
۱۲۲	رباء نسیه و یا نساء
۱۲۳	خلاصه کلام
۱۲۳	برخی احکام مربوط به رباء
۱۲۵	باب سلم
۱۲۵	معنی سلم
۱۲۶	رکن سلم

۱۲۶	شرایط سلم
۱۲۷	حکم سلم
۱۲۷	برخی احکام بیع سلم
۱۲۸	معامله‌ی صرف *
۱۲۸	معنای صرف
۱۲۹	برخی احکام صرف
۱۳۲	کتاب رهن (گرو)
۱۳۲	معنی رهن
۱۳۲	ارکان رهن (گروی)
۱۳۳	شرائط گرو (رهن)
۱۳۳	قبض چه کسی در رهن معتبر است؟
۱۳۴	چه مالی صلاحیت دارد که عقد گروی بر آن جاری شود؟
۱۳۴	عقد رهن به عوض چه چیزی جایز است؟
۱۳۴	عین غیر مضمونه
۱۳۵	تلف شدن مال مرهونه
۱۳۵	احکام رهن:
۱۳۷	مصارف مال گروی
۱۳۸	باب حجر *
۱۳۸	معنی حجر
۱۳۸	اسباب حجر
۱۳۹	انواع تصرف
۱۳۹	احکام سفیه (سبک عقل)
۱۴۰	حد بلوغ پسر
۱۴۱	حجر به سبب قرض
۱۴۱	احکام مزبور مذهب ابوحنیفه است
۱۴۲	کتاب اقرار
۱۴۲	معنی اقرار
۱۴۲	الفاظ اقرار
۱۴۲	شرایط اقرار
۱۴۳	انواع مقر به
۱۴۳	حقوق الله دو نوع است:
۱۴۳	انواع حقوق بندگان

۱۴۳	 اقرار به اموال
۱۴۴	 استثناء اقرار
۱۴۵	 اقرار در حالت مرض
۱۴۶	 اقرار به وجود وارث
۱۴۶	 و اما اعتبار اقرار در حق میراث
۱۴۸	 کتاب صلح
۱۴۸	 معنی صلح
۱۴۸	 رکن صلح
۱۴۸	 انواع صلح
۱۴۹	 حکم صلح در اقرار
۱۵۰	 حکم صلح همراه سکوت و انکار
۱۵۱	 آن چه صلح کردن را آن رواست
۱۵۲	 آن چه صلح کردن از آن رواست
۱۵۲	 صلح در مورد دین
۱۵۳	 صلح و کیل و شخصی قضوی
۱۵۵	 کتاب شفعه
۱۵۵	 معنی شفعه
۱۵۵	 اسبابیکه انسان به وسیله‌ی آنها مستحق شفعه می‌شو
۱۵۶	 شرائط ثبوت شفعه
۱۵۷	 چگونگی ثبوت شفعه
۱۵۹	 به عوض چه چیزی مشفوع (زمینی که شفعه متوجه آنست) اخذ می‌گردد
۱۶۰	 شفعه با یکی از امور ذیل باطل می‌گردد:
۱۶۱	 احکام مبلغ در عقد شفعه
۱۶۲	 ایجاد تغییر در زمین
۱۶۲	 حیل در ابطال شفعه
۱۶۳	 احکام مربوط به شفعه
۱۶۵	 کتاب وکالت
۱۶۵	 معنای وکالت
۱۶۵	 شروط وکالت
۱۶۵	 انواع وکالت به اعتبار اضافه آن
۱۶۶	 انواع وکالت به اعتبار آنچه بدان تعلق می‌گیرد

۱۶۶	وکالت در حقوق الله متعال
۱۶۶	وکالت در اثبات حدود
۱۶۶	توکیل در استیفاء حدود
۱۶۷	وکالت در حقوق العباد (حقوق بندگان)
۱۶۷	نخست - وکالت در خصومت:
۱۶۷	دوم - وکالت به دریافت دین:
۱۶۸	سوم - توکیل به شراء (کسی را وکیل کند که برایش چیزی بخرد): توکیل به شراء بر دو نوع است:
۱۶۸	برخی از احکام توکیل به شراء
۱۶۹	توکیل به بیع:
۱۶۹	اموری که وکالت بدان باطل می گردد:
۱۷۱	کتاب کفالت (ضمانت)
۱۷۱	معنای کفالت:
۱۷۱	صورت کفالت و الفاظ آن
۱۷۱	شروط کفالت
۱۷۲	انواع کفالت
۱۷۲	کفالت به نفس
۱۷۳	کفالت به مال
۱۷۵	کتاب حواله
۱۷۵	معنای حواله:
۱۷۶	انواع حواله
۱۷۷	حکم سفته
۱۷۹	کتاب شرکت
۱۷۹	معنای شرکت
۱۷۹	شرکت املاک
۱۸۰	شرکت عقود
۱۸۰	شرکت مفاوضه
۱۸۰	شروط مفاوضه
۱۸۱	احکام مفاوضه
۱۸۱	شرکت عنان
۱۸۱	احکام شرکت عنان
۱۸۳	حکم خرید سهامهای شرکت های تجاری

۱۸۳	اختیارات شرکاء
۱۸۳	انواع معاوضه و عنان
۱۸۳	شرکت به اموال
۱۸۴	شرکت به اعمال
۱۸۵	شرکت وجوه
۱۸۶	مسائل متعلق به شرکت
۱۸۶	شرکت فاسد
۱۸۷	حکم شرکت فاسد
۱۸۸	کتاب اجاره
۱۸۸	معنای اجاره
۱۸۹	اجاره بر منع
۱۸۹	احکام اجاره
۱۸۹	اجرت چه وقت منقطع می شود؟
۱۹۱	اجاره بر اعمال (کارها)
۱۹۲	حکم اجیر خاص
۱۹۲	احکام اجیر مشترک
۱۹۳	اجاره ی فاسد
۱۹۴	حکم اجاره ی فاسد
۱۹۵	مسایل
۱۹۶	چه وقت اجاره باطل می شود؟
۱۹۶	عذره های که فسخ اجاره را جایز می گردانند
۱۹۷	کتاب مضاربه
۱۹۷	معنای مضاربه
۱۹۷	ارکان مضاربه و الفاظ آن
۱۹۸	شروط صحت مضاربه
۱۹۸	احکام مضاربت
۲۰۱	* باب مزارعه *
۲۰۲	معنای مزارعه
۲۰۲	حکم مزارعه
۲۰۲	انواع مزارعه
۲۰۳	شروط صحت مزارعه

۲۰۴	برخی از احکام مزارعه
۲۰۵	* باب مساقات *
۲۰۵	معنای مساقات
۲۰۵	حکم و شروط آن
۲۰۵	* باب إحياء موات *
۲۰۶	معنای «موات»
۲۰۶	انواع زمین‌ها
۲۰۷	* باب شرب (آب)، و انواع آب‌ها *
۲۰۷	معنای شرب
۲۰۸	انواع آب‌ها
۲۱۰	کتاب عاریت
۲۱۰	معنای عاریه
۲۱۰	انواع عاریه
۲۱۱	الفاظ عاریت
۲۱۱	حکم عاریت
۲۱۱	تقسیم عاریه به مطلق و مقید
۲۱۴	کتاب ودیعه
۲۱۴	معنای ودیعه
۲۱۵	احکام ودیعه
۲۱۵	توسط چه کسی ودیعه نگهداری شود
۲۱۵	صورت‌های که مودع ضامن است
۲۱۶	احکام مختلفی که به ودیعه تعلق می‌گیرد
۲۱۸	کتاب هبه
۲۱۸	معنای هبه
۲۱۸	الفاظ هبه
۲۱۹	شروط صحت هبه
۲۱۹	حکم هبه
۲۲۰	چه وقت رجوع در هبه ممنوع است؟
۲۲۱	هبه برای صغیر
۲۲۲	حکم عمری و رقبی
۲۲۳	* باب صدقه *
۲۲۳	نذر به صدقه دادن سرمایه

۲۲۴	کتاب وقف
۲۲۴	معنای وقف
۲۲۵	وقف بر مسجد
۲۲۵	وقف بر غیر مسجد
۲۲۶	وقف منقول
۲۲۷	در صورتی که زمینش را قبرستان گردانید
۲۲۷	معنای تسلیم در نزد امام محمد
۲۲۷	وقف بر مصالح مسجد و غیره
۲۲۷	احکام متعلق به وقف
۲۲۹	کتاب فطره
۲۲۹	معنای فطره
۲۲۹	برخی از احکام فطره
۲۳۰	مدت اعلان برای مال فطره
۲۳۲	کتاب غصب
۲۳۲	معنای غصب
۲۳۳	برخی از احکام غصب
۲۳۴	تغییر در مال غصب شده
۲۳۵	زیادت در مال غصب شده
۲۳۶	هرگاه غاصب مال غصب شده را گم کرد
۲۳۷	حکم نمو و رشد مال غصب شده
۲۳۷	اگر منافع چیزی را غصب کرد
۲۳۸	کتاب جنایات
۲۳۸	معنای جنایات
۲۳۹	انواع جنایت
۲۳۹	انواع جنایت بر نفس
۲۳۹	قتل عمد
۲۳۹	حکم قتل عمد
۲۳۹	شروط قصاص
۲۴۰	برخی از احکام قصاص
۲۴۲	قتل خطاء
۲۴۲	قتل به سبب
۲۴۲	انواع جنایت بر مادیات (کثر از نفس)

۲۴۴.....	* باب ديه ها و ارش ها *
۲۴۵.....	ديه شبه عمد.....
۲۴۵.....	تشریح ديه.....
۲۴۵.....	معنای تغلیظ.....
۲۴۵.....	توضیح كفاره.....
۲۴۶.....	ديه قتل خطاء.....
۲۴۶.....	اداء ديه از پول نقد.....
۲۴۶.....	اداء ديه از گاو و گوسفند.....
۲۴۷.....	اعضایی که با از بین رفتن آن ديه کامل واجب می گردد.....
۲۴۸.....	حكم اعضایی که در بدن دو تا است.....
۲۴۸.....	حكم عضوهایی که در بدن بیشتر از دو تا است.....
۲۴۹.....	حكم شجاج: و آن زخم بر صورت یا سر باشد.....
۲۵۰.....	موضع شجاج.....
۲۵۰.....	حكم زخم ها در سایر بدن.....
۲۵۱.....	کیفیت حکومت عدل.....
۲۵۲.....	حكم ديه زنان.....
۲۵۲.....	حكم جنایت بر جنین.....
۲۵۲.....	توضیح این که ديه بر چه کسی واجب است.....
۲۵۳.....	«عاقله» چه کسانی اند؟.....
۲۵۴.....	تاوان راکب و کسی که در معنی همانند اوست.....
۲۵۵.....	آنچه که شخص در راه احوادث می کند.....
۲۵۵.....	دیوار کج.....
۲۵۶.....	* باب قسامه *
۲۵۶.....	معنای قسامه.....
۲۵۶.....	توضیح «قسامه» و این که بر چه کسانی واجب است.....
۲۵۹.....	کتاب حدود.....
۲۵۹.....	معنای حد.....
۲۵۹.....	* باب حد زنا *
۲۶۰.....	زنا چگونه ثابت می شود؟.....
۲۶۰.....	چگونگی ثبوت زنا به شاهد.....
۲۶۰.....	شرط های شاهدان در زنا.....
۲۶۱.....	چگونگی ثبوت زنا به اقرار و اعتراف.....

۲۶۲	انواع حد زنا
۲۶۲	إحصان چی است؟
۲۶۲	کیفیت رجم
۲۶۳	کیفیت جلد
۲۶۳	احکام متعلق به حد زنا
۲۶۴	برخی از صورت های وطی (زن اجنبی) که حد در آن واجب نمی گردد
۲۶۵	باب حد شرب
۲۶۵	حد شرب (نوشیدن خمر) چگونه ثابت می شود؟
۲۶۵	حد شرب
۲۶۷	کتاب انابه نوشیدنی ها
۲۶۷	معنای اش
۲۶۷	انواع نوشیدنی های حرام
۲۶۸	حکم خمر
۲۶۹	حکم این پنج نوع
۲۷۰	حکم «طلاء» و «جمهوری»
۲۷۰	حکم نوشیدنی های دیگر
۲۷۰	باب حد قذف
۲۷۰	معنای قذف
۲۷۱	اندازه ی حد قذف و توضیح آن
۲۷۱	شرایط حد قذف
۲۷۲	شروط إحصان در قذف
۲۷۲	احکام متعلق به حد قذف
۲۷۲	اتهام هایی که قذف شمرده نمی شود
۲۷۳	فصل در تعزیر
۲۷۳	معنای تعزیر
۲۷۳	چه وقت تعزیر واجب می شود
۲۷۳	أقل تعزیر و اکثر آن
۲۷۴	باب سرقت
۲۷۴	معنی سرقت
۲۷۴	شرایط قطع دست
۲۷۶	کیفیت اثبات قطع

۲۷۷	چگونگی قطع
۲۷۷	حکم مال دزدیده
۲۷۷	* باب قطع طریق (راه گیری - راهزنی) *
۲۷۸	انواع قطع طریق
۲۷۹	شروط قطاع الطريق (راهزن ها)
۲۷۹	* باب ذبایح *
۲۸۰	معنای ذبح
۲۸۰	مبحث نخست
۲۸۰	تقسیم بندی حیوانات در خود و آنها
۲۸۰	حکم نوع دوم
۲۸۱	حکم حیوان اهلی
۲۸۱	حکم حیوان وحشی
۲۸۲	حکم حیوان جلالة (سرگینخوار)
۲۸۲	مبحث دوم
۲۸۲	شروط حلال شدن گوشت
۲۸۳	مبحث سوم
۲۸۳	محل ذبح و کیفیت آن
۲۸۴	مبحث چهارم
۲۸۴	چگونگی وسیله ی ذبح
۲۸۴	مبحث پنجم
۲۸۴	اهلیت ذبح کننده
۲۸۵	* باب صید (شکار) *
۲۸۵	معنای صید
۲۸۵	حکم صید
۲۸۶	شروط حلال شدن صید
۲۸۸	احکام متعلق به صید
۲۸۹	کتاب قضاء
۲۸۹	معنای قضاء
۲۸۹	حکم قضاء
۲۹۰	شرایط منصب قضاء
۲۹۱	مسئولیت های قاضی
۲۹۲	نامه ی یک قاضی به قاضی دیگر

۲۹۲	آداب قاضیان
۲۹۴	حکم حبس
۲۹۵	مدت حبس
۲۹۵	حکم «تحکیم»
۲۹۷	کتاب دعوی
۲۹۷	معنای دعوی
۲۹۷	انواع دعوی
۲۹۸	چگونه «مدعی به: مالی که آن را دعوی نموده» معلوم و معین می‌شود؟
۲۹۸	تعریف «مدعی» و «مدعی علیه»
۲۹۹	کیفیت اثبات دعوی
۳۰۰	اموری که «مدعی علیه» در آن قسم داده نمی‌شود
۳۰۰	کیفیت یمن (مسئله داد)
۳۰۱	آنچه دو فرد ادعا می‌کنند
۳۰۲	مواردی که با سوگند دو جانبه بر آن تسلط می‌شود
۳۰۵	کسی که نمی‌تواند «خصم» باشد
۳۰۶	* باب شهادت *
۳۰۶	معنا و مفهوم شهادت (گواهی)
۳۰۶	تحمل شهادت
۳۰۷	حکم شهادت (گواهی دادن)
۳۰۷	مراتب گواهی‌دادن
۳۰۸	رکن شهادت
۳۰۸	شروط صحت ادای شهادت
۳۰۹	افرادی که گواهی‌شان پذیرفته نمی‌شود
۳۱۰	آن که گواهی‌اش پذیرفته می‌شود
۳۱۰	اختلاف در گواهی
۳۱۱	گواهی بر گواهی
۳۱۱	کیفیت تحمل گواهی بر گواهی
۳۱۱	چگونگی ادای گواهی بر گواهی
۳۱۲	چه وقت گواهی بر گواهی پذیرفته می‌شود؟
۳۱۲	سزای شاهد دروغ
۳۱۲	* باب رجوع از گواهی *
۳۱۶	کتاب قسمت

۳۱۶		معنی قسمت
۳۱۷		سبب قسمت
۳۱۷		رکن قسمت
۳۱۷		شرط قسمت
۳۱۷		گماشتن تقسیم کننده و پاداش وی
۳۱۷		انواع قسمت
۳۱۸		قسمت اعیان مشترک
۳۱۸		احکام متعلق به تقسیم اعیان مشترک
۳۲۲		کیفیت تقسیم
۳۲۳		نوع دوم از انواع تقسیم
۳۲۳		و آن تقسیم منافع است که «مهایات» می شود
۳۲۳		انواع مهایات:
۳۲۵		کتاب اکراه
۳۲۵		معنای اکراه
۳۲۶		انواع اکراه
۳۲۶		شروط صحت اکراه
۳۲۶		انواع چیزهایی که اکراه بر آن واقع می شود
۳۲۹		اکراه بر اقرار
۳۳۰		کتاب سیر
۳۳۰		معنای سیر
۳۳۱		حکم جهاد
۳۳۱		کیفیت قتال
۳۳۲		استفاده از وسایل جنگی
۳۳۲		کسانی که مستحق کشتن و کسانی که معاف اند
۳۳۳		چه وقت فرار از صحنه جنگ روا می شود؟
۳۳۳		حکم صلح و آشتی کردن با اهل حرب
۳۳۴		حکم امان
۳۳۴		توضیح انفال، غنائم و فئ
۳۳۵		برخی احکام متعلق به غنیمت
۳۳۵		جزئیات ذیل مبتنی بر این اصل است:
۳۳۶		حکم طعام و علف

۳۳۷	کیفیت تقسیم غنایم
۳۳۷	چه وقت فرد اسب‌سوار قلمداد می‌شود؟
۳۳۸	حکم خمس
۳۳۸	احکام متعلق به این باب
۳۳۹	احکام خراج
۳۴۰	مقدار خراج
۳۴۰	جزیه
۳۴۱	حکم جزیه
۳۴۱	افرادی از - ش جز به دادن و ندادن
۳۴۱	مقدار - ریه
۳۴۲	احکام مریدین
۳۴۲	حکم مال مرتد و عیقات
۳۴۳	باب احکام باغیان
۳۴۴	معنای کلمه
۳۴۴	احکام بغا
۳۴۶	کتاب حظر و اباحت
۳۴۶	معنای کلمه
۳۴۷	حکم نخست: حکم مس و نظر به سوی مردان و زنان
۳۴۸	نگاه کردن مردها بسوی مردها و زنان به سوی زنان
۳۴۸	حکم دوم - استفاده از حریر به منظور لباس و فرش و نشستن بر آن
۳۴۹	حکم سوم - استعمال طلا و نقره
۳۵۰	حکم چهارم - پذیرش خبر
۳۵۱	مسائل متفرقه از این باب
۳۵۱	تحدید نسل
۳۵۲	ذخیره کردن و قیمت گذاری
۳۵۲	عیادت غیر مسلمانها و سلام بر آنان
۳۵۲	پیوند کردن موی برای زن
۳۵۳	حکم لهو (بازی)
۳۵۳	چه وقت پاره کردن شکم روا است؟
۳۵۳	حکم ختنه
۳۵۳	گرفتن (قطع کردن) ناخن‌ها و کندن موی زیر بغل

۳۵۴.....	کتاب وصایا
۳۵۴.....	معنای واژه.....
۳۵۵.....	حکم وصیت.....
۳۵۵.....	ارکان وصیت.....
۳۵۵.....	شروط صحیح شدن وصیت.....
۳۵۶.....	توضیح «موصی به».....
۳۵۷.....	آیا برخی بر بعضی دیگر مقدم می شوند.....
۳۵۹.....	بیان «موصی له» و احکام وی.....
۳۶۰.....	الفاظی که دلالت بر وصیت می کند.....
۳۶۱.....	بازگشت از وصیت.....
۳۶۲.....	* فصل در ایصاء «رعی برد» بدین *.....
۳۶۳.....	حکم ایصاء.....

مقدمه مؤلف

الحمد لله رب العالمین والصلاة والسلام علی سید المرسلین و خاتم النبیین محمد و علی آله و صحبه أجمعین و من تبعهم باحسان الی یوم الدین، اما بعد:

باید دانست از نظر مجامع علمی، کتاب مختصر القدوری یکی از مهمترین کتابهای فقهی است که در شبه قاره هند و دیگر سرزمینهای اسلامی در نصاب درسی مدارس دینی قرار دارد؛ بدون تردید این کتاب جامع فضایل بوده و از نظر سهولت الفاظ، تعابیر دقیق، مختصر بودن و بلاغت، بی نظیر است. با این وجود بسیاری از کارشناسان آموزشی و برنامه ریزان ابتدای، احساس می کنند، نوآموزانی که بعد از کتاب «الفقه المیسر» به یادگیری مختصر القدوری می پردازند در حل برخی عبارتها دچار مشکل می شوند و گاهی اوقات نمی توانند روح معنی را دریابند.

از اینرو عده ای از ده ساله ها سرار نمودند تا عبارتهای این کتاب را آسان نمایم، مشکلاتش را رمزگشایی و تا حدی عبارتهای مجمل آنرا توضیح دهم. بر این اساس برای انجام این عمل مهم آستین همت را بالا بردم، هرچند می دانستم که کار بسیار بزرگی است اما با استعانت و توفیق و عنایت الهی به استقبال آن رفتم.

در گردآوری و تألیف این اثر، مختصر القدوری را اصل قرار دادم. اگر نیازی به تسهیل و توضیح پیدا می کردم از عبارتهای کتاب «تحفة الفقهاء» استفاده نمودم.

در تعویقات نیز کتابهای ردالمختار و الجوهرة النيرة مورد توجه من بوده است.

بیشتر توجه و عنایت من روی این چهار کتاب بوده است. قدری که اصل و اساس این اثر است، تحفة الفقهاء که از نظر سهولت مورد توجه بوده است و رد المختار و الجوهرة النيرة که تعبیرات و اقوال مفتی به را از آنها اقتباس نموده ام.

در ابتدای هر بحث از مباحث این کتاب در حد توان، از نصوص کتاب و سنت استفاده نمودم تا بر اهمیت و فضیلت بحث افزوده شود و توانسته باشم همان روش کتاب - الفقه المیسر للعبادات - را دنبال کرده باشم. گاهی اوقات ترتیب قدوری را تغییر داده و به جای

آن جهت سهولت و آسانی ترتیب هدایه را برگزیدم و مطابق با نظام و نصاب درسی دارالعلوم ندوۃ العلماء لکهنو، ابواب عبادات و بابهای از معاملات را حذف نمودم.

لازم و ضروری است از استاد گرانقدر مولانا محمد رابع حسنی ندوی حفظه الله کمال تشکر و قدردانی را داشته باشم که با نوشتن مقدمه این کتاب افتخاری به ما بخشیدند و در این مسیر مشوق ما بودند.

از استاد بزرگوار مولانا عتیق احمد بستوی قاسمی که زحمت بررسی این کتاب را برعهده داشته راز آراء و نظریات عالمانه و دقیق خود ما را بهره‌مند نموده و بر ارزش این کتاب افزودند نیز کمال تشکر و قدردانی را دارم. همچنین لازم می‌دانم از تمامی کسانی که در مراحل مختلف چاپ این کتاب ما را همراهی کردند بخصوص برادر بزرگوار مولانا بلال عبدالحی حسنی ندوی که چاپ و نشر این اثر را برعهده داشته و همچنین برادران گرامی محمد نفیس خان ندوی، سمن، تلیفه ندوی و احسن عبدالحق ندوی که در تصحیح و ویرایش این کتاب یاریم نمودند تشکر ویژه داشته باشم.

و در ابتدا و انتها الله سبحانه را سپاسگزاری می‌نمایم؛ چرا که با فضل، کرم و توفیقات او خوبی‌ها به پایه تکمیل می‌رسد.

از خوانندگان بزرگوار نیز تقاضا دارم اگر با کمبود یا سوء تعبیری برخوردند با تذکر آن ما را مفتخر نمایند تا در چاپهای بعدی اصلاح گردد.

از الله رب العزت می‌خواهم مرا توفیق رسیدن به حقیقت عنايت بخوده و آن را در آخرت به نفع من قرار دهد و این عمل را سبب آمرزش گناهان و رفع درجات من گرداند.

راشد حسین ندوی

۴ / ربیع الاول / ۱۴۳۰ هـ